

Центральноукраїнський національний технічний університет
Кафедра кібербезпеки та програмного забезпечення

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи

Андрій КИРИЧЕНКО

” 08 ” 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Українська мова

(назва навчальної дисципліни)

спеціальність _____

F7 Комп'ютерна інженерія

(шифр і назва спеціальності)

освітня програма _____

«Комп'ютерна інженерія»

(назва освітньої програми)

факультет _____

механіко-технологічний

(назва факультету)

2025-2026 навчальний рік

Розробник: Тетяна Бабич, канд.філол. наук, доцент Центральноукраїнського національного технічного університету

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

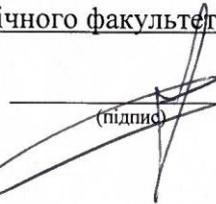
Робочу програму схвалено на засіданні кафедри кібербезпеки та програмного забезпечення
Протокол № 15 від 26 червня 2025 року

Завідувач кафедри екології, ОНС та ЗСЖ

(підпис)

(Ольга МЕДВЕДЄВА)
(прізвище та ініціали)

Декан агротехнічного факультету

(підпис)

(Сергій ЛЕЩЕНКО)
(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Галузь знань F Інформаційні технології (шифр і назва)	Загальна підготовка	
Загальна кількість годин – 90	Спеціальність: F7 Комп'ютерна інженерія Освітньо-професійна програма: Комп'ютерна інженерія	Рік підготовки	
		1-й	1-й
		Семестр	
		1-й	1-й
Тижневих годин навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента ≈ 3,6	Освітній рівень: Бакалавр	Лекції	
		год.	год.
		Практичні, семінарські	
		32 год.	4 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		58 год.	86 год.
Вид контролю:			
Залік	Залік		

Мови навчання: українська.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення курсу «Українська мова (за професійним спрямуванням)»: формування та застосування системи знань з графічних, орфоепічних, орфографічних, лексичних, морфологічних, синтаксичних, стилістичних норм сучасної української мови для ведення ділової документації та професійного спілкування; опанування культурою усного ділового спілкування, вироблення навичок оптимальної мовної поведінки у професійній сфері.

Завдання вивчення дисципліни здобуття здобувачами ґрунтовних і систематичних знань з графічних, орфоепічних, орфографічних, лексичних, морфологічних, синтаксичних, стилістичних норм української літературної мови; засвоєння норм культури усного й писемного мовлення, оволодіння навичками комунікації та етикету спілкування; формування чіткого й правильного розуміння ролі державної мови у професійній діяльності, навичок оперування фаховою термінологією, редагування, коригування та перекладу наукових текстів, сформувати мовну особистість, обізнану з культурою усного і писемного мовлення, яка вміє в повному обсязі використовувати набуті знання, уміння і навички для оптимальної мовної поведінки в професійній сфері.

Завданням вивчення дисципліни є формування компетентностей:

Z1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

Z2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Z4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

Z6. Навички міжособистісної взаємодії.

Z9. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Z10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Z11. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Після засвоєння дисципліни студент досягне наступних **програмних результатів** навчання:

N17. Спілкуватись усно та письмово з професійних питань українською мовою та однією з іноземних мов (англійською, німецькою, італійською, французькою, іспанською).

N20. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж усього життя з метою поглиблення набутих та здобуття нових фахових знань, удосконалення креативного мислення.

Передумови для вивчення дисципліни.

Враховуючи послідовність накопичення знань та інформації, дисципліна

вивчається після опанування базовими знаннями зі шкільного курсу з української мови.

2. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- походження української мови, її зв'язки з іншими слов'янськими мовами;
- основні стилі сучасної літературної мови;
- орфоепічні, графічні, лексичні, граматичні, стилістичні, орфографічні; пунктуаційні, норми ділового спілкування та ведення документації
- норми ведення документації: організаційної, розпорядчої, господарсько-договірної, обліково-фінансової та щодо особового складу;
- фахову термінологію, основи редагування та коригування наукових текстів;
- основи культури професійного спілкування.

Опанувавши курсом української мови, студенти **повинні вміти:**

- розповідати про походження української мови, її зв'язки з іншими слов'янськими мовами;
- характеризувати основні стилі сучасної літературної мови;
- володіти орфоепічними, графічними, лексичними, граматичними, стилістичними, орфографічними, пунктуаційними, нормами ділового спілкування та ведення документації;
- володіти основами писемної й усної форм української мови;
- володіти правилами ведення документації: організаційної, розпорядчої, господарсько-договірної, обліково-фінансової та щодо особового складу;
- створювати наукові тексти професійного спрямування, складати план, конспект, реферат, тези, наукову статтю тощо;
- володіти основами культури професійного спілкування.

Набути соціальних навичок (soft-skills): – здійснювати професійну комунікацію, ефективно пояснювати і презентувати матеріал, взаємодіяти в проектній діяльності.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Українська мова (за професійним спрямуванням) як навчальна дисципліна. Становлення української мови. Функції мови. Мовні норми. Орфоепічна правильність української літературної мови. Правила оформлення списку літератури.

Тема 2. Мовні та жанрові особливості наукового стилю.. Науковий стиль. Основні жанри наукового стилю. Реферат. Наукова доповідь. Стаття. Тези. Курсова робота. Правила оформлення наукової роботи. Правила оформлення літератури. Професійна мовнокомунікативна компетентність фахівця спеціальності «Комп'ютерна інженерія».

Тема 3. Морфологічні норми мови професійного спрямування. Особливості вживання повнозначних частин мови у фаховій мові агронома Синтаксичні норми мови професійного спрямування.

Тема 4. Лексичні норми мови професійного спрямування. Вживання

синонімів, паронімів, фразеологізмів у мові професійного спрямування.

Тема 5. Сутність і специфіка публічної монологічної мови. Роди і жанри публічної монологічної мови Підготовка промови. Структура промови Оратор і аудиторія. Виголошення промови.

Тема 6. Сутність та специфіка публічної діалогічної мови. Ділова бесіда та суперечка як різновиди професійної діалогічної мови.

Тема 7. Сучасний діловий документ фахівця спеціальності «комп'ютерна інженерія».

Тема 8. Фахова термінологія спеціальності «комп'ютерна інженерія».

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин												
	денна форма						заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Змістовий модуль 1. Цілі та задачі курсу "Українська мова (за професійним спрямуванням)"													
1. Українська мова (за професійним спрямуванням) як навчальна дисципліна	11		4			7	11		0,5				10,5
2. Мовні та жанрові особливості наукового стилю.	11		4			7	11		0,5				10,5
3 Морфологічні норми мови професійного спрямування.	11		4			7	11		0,5				10,5
4. Лексичні норми мови професійного спрямування	12		4			8	12		0,5				11,5
Змістовий модуль 2. Професійна комунікація													
5. Сутність та специфіка публічної монологічної мови.	11		4			7	11		0,5				10,5
6. Сутність та специфіка публічної діалогічної мови	11		4			7	11		0,5				10,5
7. Сучасний діловий документ фахівця спеціальності «комп'ютерна інженерія» .	11		4			7	11		0,5				10,5
8. Фахова термінологія спеціальності «комп'ютерна інженерія» .	12		4			8	12		0,5				11,5
	90		32			58	90		4				86

5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин денна/заочна
1	Зв'язки української мови з іншими слов'янськими мовами.	1/2
2	Діалекти української мови.	1/2
3	Мовна норма фахової мови.	2/4
4	Умови функціонування української літературної мови.	1/2
5	Стильові різновиди писемної й усної форми української літературної мови.	1/2
6	Документ – основний вид офіційно ділового стилю.	1/2
7	Оформлення приміток, додатків і підстав до тексту. Реквізити документа.	2/2
8	Висновки до тексту та правила їх оформлення.	1/2
9	Бібліографія.	1/2
10	Оформлення організаційних документів.	2/2
11	Укладання інструкцій, положень, правил, статутів.	1/2
12	Оформлення розпорядчих документів.	1/2
13	Укладання вказівок, наказів, постанов, розпоряджень.	2/2
14	Вимоги до тексту документа.	1/2
15	Написання цифр та символів у ділових паперах.	2/2
16	Оформлення копій та розмноження документів.	1/2

17	Орфоепічні норми вимови голосних, приголосних звуків у сучасних документах.	1/2
18	Орфоепічні норми вимови голосних, приголосних звуків у сучасних документах.	2/2
19	Заява-зобов'язання, заява про відкриття рахунка, заява про притягнення до відповідальності як різновиди заяв.	2/2
20	Оформлення пропозицій, скарг, характеристик, трудових книжок, особових листків з обліку кадрів як різновидів документації щодо особового складу.	2/2
21	Складання довідково-інформаційної документації.	1/2
22	Резюме, заява, пропозиція, скарга, трудова книжка, особовий листок з обліку кадрів. Правила оформлення.	2/2
23	Фонетичні засоби фахової мови.	1/2
24	Лексичні засоби мови професійного спрямування. Есе Подолання бідності	1/2
25	Документи з господарсько-договірної діяльності. Есе Подолання голоду	1/2
26	Використання іменних та службових частин мови у сучасних ділових паперах у мові професійного спрямування.	2/2
27	Види речень у ділових паперах . Есе Міцне здоров'я	1/2
28	Етикет ділового листування. . Есе Якісна освіта	2/4
29	Укладання довідково-інформаційних документів. Есе Партнерство заради сталого розвитку.	1/2
30	Основи наукових досліджень. Есе Чиста вода та належні санітарні умови	2/2
31	Основи складання оголошень та запрошень. Есе Доступна та чиста енергія	2/2
32	Послідовність проведення засідань. Протокол. Витяг з протоколу. Есе Гідна праця та економічне зростання.	2/2

33	Етапи написання тез до наукової студентської конференції. Есе Інновації та інфраструктура.	2/4
34	Етикет ділового листування. Есе Зменшення нерівності	1/2
35	Прес-реліз. Есе Сталий розвиток міст і громад	2/2
36	Поняття культури мови і культури мовлення. Есе Відповідальне споживання.	1/2
37	Правила написання наукової статті. Есе Боротьба зі зміною клімату.	2/2
38	Вимоги до усного фахового мовлення. Есе Збереження морських ресурсів.	1/2
39	Види документів. Есе Збереження екосистем суші	1/2
40	Класифікація фахових документів. Есе Мир та справедливість.	2/2
	Разом	58/86

6. Питання для поточного контролю

1. Зв'язки української мови з іншими слов'янськими мовами.
2. Діалекти української мови.
3. Мовна норма.
4. Умови функціонування мови професійного спілкування.
5. Писемне та усне професійне мовлення.
6. Документ – основний вид офіційно ділового стилю.
7. Фонетичне членування потоку мовлення.
8. Основні діалекти української мови.
9. Норми української літературної мови.
10. Оформлення приміток, додатків і підстав до тексту.
11. Висновки до тексту та правила їх оформлення.
12. Бібліографія.

13. Оформлення організаційних документів.
14. Укладання інструкцій, положень, правил, статутів.
15. Оформлення розпорядчих документів.
16. Укладання вказівок, наказів, постанов, розпоряджень.
17. Написання цифр та символів у ділових паперах.
18. Орфоепічні норми вимови голосних, приголосних звуків у сучасних документах.
19. Документація щодо особового складу.
20. Заява-зобов'язання, заява про відкриття рахунка, заява про притягнення до відповідальності як різновиди заяв.
21. Орфоепічні норми вимови голосних, приголосних звуків у сучасних документах.
22. Оформлення пропозицій, скарг, характеристик, трудових книжок, особових листків з обліку кадрів як різновидів документації щодо особового складу.
23. Резюме, заява, пропозиція, скарга, трудова книжка, особовий листок з обліку кадрів. Правила оформлення.
24. Фонетичні засоби мови професійного спілкування.
25. Лексичні засоби у текстах документів. Документи з господарсько-договірної діяльності.
26. Фонетичні засоби офіційно-ділового стилю.
27. Використання іменних та службових частин мови у сучасних ділових паперах
28. Види речень у ділових паперах. Етикет ділового листування.
29. Укладання довідково-інформаційних документів Основи наукових досліджень.
30. Реквізити та сфера застосування доповідної та пояснювальної записок.
31. Основи складання оголошень та запрошень.
32. Послідовність проведення засідань. Протокол. Витяг з протоколу.
33. Основи наукових досліджень.
34. Етапи написання тез до наукової студентської конференції.
35. Прес-реліз.
36. Поняття культури мови і культури мовлення.
37. Вимоги до усного професійного мовлення.
38. Універсальні величини усного спілкування.
39. Мовний етикет.
40. Візитна картка як атрибут усного професійного мовлення.

7. Критерії та засоби оцінювання

Критерії оцінки заліку:

оцінку «відмінно» (90-100 балів, А) заслуговує здобувач, який:

- всебічно, систематично і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом;
- вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях;
- засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою;
- засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває;
- вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію;
- самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

оцінку «добре» (82-89 балів, В) – заслуговує здобувач, який:

- повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях;
- має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування;
- під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправляє, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

оцінку «добре» (74-81 бал, С) заслуговує здобувач, який:

- в загальному роботу виконав, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок;
- вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність;
- опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

оцінку «задовільно» (64-73 бали, D) – заслуговує здобувач, який:

- знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії;
- виконує завдання, але при рішенні допускає значну кількість помилок;
- ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою;
- допускає на заняттях чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

оцінку «задовільно» (60-63 бали, E) – заслуговує здобувач, який:

- володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

оцінка «незадовільно» (35-59 балів, FX) – виставляється здобувач, який:

- виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

оцінку «незадовільно» (35 балів, F) – виставляється здобувачу, який:

- володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім;
- допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою;
- не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

8. Методичне забезпечення

1. Методичні рекомендації для проведення практичних занять дисципліни українська мова (за професійним спрямуванням) для здобувачів першого рівня вищої спеціальностей освітньо-професійної програми «Комп'ютерна інженерія». /Укладач: Бабич Т.В. : ЦНТУ. 2023. 56 с.

9. Рекомендовані джерела інформації Основні

1. Бабич, Т. В. Українська мова професійного спрямування в технічному університеті Innovation processes in science and education : materials of the iv international research and practical internet conference : IV international research and practical internet conference, November 30, 2022. - Zdar nad Sazavou, 2022.- С. 47-49 <https://dspace.kntu.kr.ua/collections/64697705-5632-465e-95b1-52703e94f3e5/search?f.author=%D0%91%D0%B0%D0%B1%D0%B8%D1%87,%20%D0%A2.%20%D0%92.,equals&spc.page=1>.

2. Методичні рекомендації для проведення практичних занять дисципліни Українська мова (за професійним спрямуванням)ЦНТУ. ЦНТУ.2023. 56с. <https://dspace.kntu.kr.ua/items/dd8895b8-10f8-4ad1-aa52-6246f12fe60d>

3. Українська мова (за професійним спрямуванням) . Практичні роботи. Кропивницький: ЦНТУ. ЦНТУ.2023. 56с <https://dspace.kntu.kr.ua/items/2f2ec8f4-df93-4531-ad3e-bfb0c492bd6b> науково-технічна конференція викладачів, аспірантів та співробітників «Наука-виробництву 2021» Тема ;Норми в українській науковій термінології

4. Конспект лекцій з дисципліни Українська мова (за професійним спрямуванням) : для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми / [уклад. Т. В. Бабич] ; М-во освіти і науки України, Центральноукраїн. нац. техн. ун-т, каф. екології та охорони навколишнього середовища. – Кропивницький : ЦНТУ, 2020. – 67 с. <https://dspace.kntu.kr.ua/items/92cb2f1d-7f1f-4fcc-afe5-444895daef6f>

5. Грижук О.С. Українська мова професійного спрямування в таблицях і схемах: навч. посіб.. 2-ге вид випр. І доп, Львів: Манолія, 2018. 238 с,

6. Громик Ю. В. Український правопис: навч. посіб. Київ. Вид. дім «Кондор» , 2018.

7. Кожевніков В. Українські національні цінності й українська інтелігенція: ПП «ПАНмедіа», 2017, 156с. Український правопис / НАН України, Інститут мовознавстваім.

8. Кравець Г. Ділова мова. Сучасний вимір: Підручник Київ: Центр учбової л-ри, 2019. 196с.

7. Корж А.В. Українська мова професійного спрямування.: навч. посіб.. 2-ге видання. К.: КНТ, ЦУЛ, 2018. 298с.

Додаткова:

1. Бабич Т. В. Вплив естетичної значущості на зміну семантики слова / Т. В. Бабич // Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія : Філологія. Журналістика. - Київ : Гельветика, 2022. - Т. 33(72). - № 5. - Ч. 1. - С. 1-5. <https://dspace.kntu.kr.ua/items/f9194209-5e6a-4e90-856a-8bb64ef6104d>

2. Бабич, Т. В. Українська мова професійного спрямування в технічному університеті / Т. В. Бабич, К. Ю. Бабич // Innovation processes in science and education : materials of the iv international research and practical internet conference : IV international research and practical internet conference, November 30, 2022. - Zdar nad Sazavou, 2022.- С. 47-49. <https://dspace.kntu.kr.ua/items/96aac629-17bd-42ef-8838-71ff957ac609>

3. Бабич, Т. В. Роль суб'єктивного чинника у зміні семантики слів у сучасній українській пісні / Т. В. Бабич // Актуальні проблеми, пріоритетні напрямки та стратегії розвитку України : тези доп. другої міжнар. наук.-практ. онлайн-конф., м. Київ, [16 черв. 2021 року]. - Київ : ІТТА, 2021. - С. 408-410. <https://dspace.kntu.kr.ua/items/1ad6c3dd-aa4d-4875-bd15-1347bd1a76ba> Ліпатова, М. В. Інтерактивні методи на початковому етапі вивчення української мови як іноземної / М. В. Ліпатова, Т. В. Бабич, С. В. Щербина // Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. - Кропивницький : ЦДПУ ім. В. Винниченка, 2022. - Вип. 204. - С 184-189. <https://dspace.kntu.kr.ua/items/95191a7e-f8cf-44ab-bc92-3d7f266cc745>

4. Ліпатова, М. В. Інтерактивні методи на початковому етапі вивчення української мови як іноземної / М. В. Ліпатова, Т. В. Бабич, С. В. Щербина //

Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. - Кропивницький : ЦДПУ ім. В. Винниченка, 2022. - Вип. 204. - С 184-189. <https://dspace.kntu.kr.ua/items/95191a7e-f8cf-44ab-bc92-3d7f266cc745>

5. Бабич, Т. В. Динамізм семантичної структури слова на мовленнєвому рівні / Т. В. Бабич, М. В. Ліпатова // Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика. - Київ : Гельветика, 2021. - Т. 32(71). - № 6. - Ч. 1. - С. 1-5. <https://dspace.kntu.kr.ua/items/6c073e69-2acc-4fdb-93a5-f04797ae0148>

6. Бабич, Т. В. Чинники, що формують семантичну структуру слова (на прикладі поетів-шістдесятників) / Т. В. Бабич // Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія : Філологія. Соціальні комунікації. - Київ : Гельветика, 2022. - Т. 33(72). - № 4. - Ч. 1. - С. 1-5. <https://dspace.kntu.kr.ua/items/f8555dea-0335-4c46-aaef-c8fe2c6c12f2>

7. Бабич, Т. В. Значення емоційності у процесі зміни семантики слова на прикладах поетичних текстів / Т. В. Бабич // Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія : Філологія. Соціальні комунікації. - Київ : Гельветика, 2020. - Т. 31(70). - № 4. - Ч. 1. - С. 1-5. <https://dspace.kntu.kr.ua/items/d37a86f3-3aa1-42b9-9508-9bc2a07fdb7b> 12. Бабич, Т. В. Значення емоційності у процесі зміни семантики слова на прикладах поетичних текстів / Т. В. Бабич // Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія : Філологія. Соціальні комунікації. - Київ : Гельветика, 2020. - Т. 31(70). - № 4. - Ч. 1. - С. 1-5. <https://dspace.kntu.kr.ua/items/d37a86f3-3aa1-42b9-9508-9bc2a07fdb7b>

8. Бабич, Т. В. Суб'єктивний аспект у семантичних трансформаціях слів / Т. В. Бабич // Актуальні питання гуманітарних наук : міжвуз. зб. наук. пр. молодих вчених Дрогоб. держ. пед. ун-ту ім. Івана Франка. - Дрогобич : Гельветика, 2020. - Вип. 34. - Т. 1. - С. 90-95. <https://dspace.kntu.kr.ua/items/11e12b54-38bd-478e-9d1d-b7a0984b46f5>

9. Ліпатова, М. В. Деякі методичні питання навчання граматики української мови на початковому етапі / М. В. Ліпатова, Т. В. Бабич // Наукові записки. Серія : Педагогічні науки : зб. наук. пр. - Кропивницький : РВВ ЦДПУ ім. В. Винниченка, 2020. - Вип. 189. - С. 184-189. https://dspace.kntu.kr.ua/items/0a1d2d00-0500-4309-8bf8-86376d8b40be_shevchuk_sv

Словники:

1. Ганич Д. І., Олійник С.І. Словник лінгвістичних термінів. – К.,1985.
2. Головащук І.С. Словник-довідник з правопису та слововживання. – К.,1989.
3. Головащук І.С. Складні випадки наголошення. Словник-довідник. – К.,2001.
1. Калюжний Р.А. Інформаційному суспільству України інформаційне законодавство (щодо питань реформування у сфері інформаційних суспільних

відносин)// Правове та нормативне забезпечення системи захисту інформації в Україні.– К.: 2001. №2

2. Калюжний Р.А. Розбудова держави та інформатизація державного управління // Розбудова держави. 1994. №2

3. Матвієнко О.В. Основи менеджменту інформаційних систем. Вид. 2-ге, перероб. та доповнене.: Навчальний посібник. К: Центр навчальної літератури, 2005. 176с.

4. . Огієнко І.І. Історія української літературної мови / Упоряд, авт. іст. біоґр. Либідь, 1995. – 296с.